Provincie Noord-Brabant

Statenmededeling

Datum
5 oktober 2026
Documentnummer
GS: 6374843
PS: 6408809
Programma
Wonen, Werken en Leefomgeving

Onderwerp
Stand van zaken nieuwe kazerne voor het Korps Commandotroepen te Roosendaal

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van
De voortgang van de realisatie van een nieuwe kazerne voor het Korps Commandotroepen (KCT) in de gemeente Roosendaal.

Aanleiding
De provincie Noord-Brabant werkt sinds 2022 samen met het ministerie van Defensie, het Rijksvastgoedbedrijf en de gemeenten Roosendaal en Rucphen aan de realisatie van een nieuwe kazerne voor het Korps Commandotroepen. Dit past binnen de landelijke strategie van Defensie om haar vastgoed te concentreren en te verduurzamen.

De huidige kazerne is te klein voor de groei van het Korps Commandotroepen, de gebouwen zijn verouderd en trainingsfaciliteiten liggen verspreid. Bovendien kan de omgeving op het terrein van de kazerne kijken en dat is niet wenselijk is voor special forces-eenheden.

Uit locatieonderzoek is in 2023 de Antwerpseweg ten oosten van Nispen als voorkeurslocatie naar voren gekomen. In april 2024 hebben de betrokken overheden hierover een bestuurlijk akkoord gesloten. De provincie heeft zich constructief opgesteld en daarbij nadrukkelijk ingezet op bescherming van het Natuur Netwerk Brabant, natuurcompensatie, een goede landschappelijke inpassing en de aanleg van een ecologische verbindingszone.

Op 17 april 2024 hebben bestuurders van Defensie, de provincie Noord-Brabant, het Rijksvastgoedbedrijf en de gemeenten Roosendaal en Rucphen een bestuurlijk akkoord gesloten. Hierin is de voorkeurslocatie Antwerpseweg ten oosten van het dorp Nispen bevestigd en zijn afspraken gemaakt over de

samenwerking, strategisch omgevingsmanagement, communicatie en participatie.

Op 18 april 2024 stuurde gedeputeerde Dirken u een memo over de kamerbrief 'Start ruimtelijke procedure voor realisatie nieuwe kazerne Korps Commandotroepen in Roosendaal' (link). De nieuwe kazerne maakt geen onderdeel uit van het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD).

Bevoegdheid

De bevoegdheid tot het vaststellen van het rijksprojectbesluit ligt bij de minister van Defensie.

Rollen en belangen

Formeel-juridisch heeft de provincie geen rol bij Rijksprojectbesluiten en hoeft het Rijk bij een projectbesluit niet te voldoen aan de instructieregels uit de Omgevingsverordening. Op grond van artikel 3.2 en 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht moet de overheid in haar besluitvorming wel alle betrokken belangen meewegen, dus ook de provinciale belangen.

Defensie streeft er daarbij ook naar om zo goed als mogelijk samen te werken met lokale en regionale overheden. Zo wordt als één overheid samengewerkt aan een gemeenschappelijk en maatschappelijk doel. De provincie participeert met gebiedskennis, onder meer op het gebied van natuur en landschap. De betrokkenheid van de provincie strekt zich ook uit over de ontsluiting op de N262, waarover op ambtelijk niveau constructieve gesprekken lopen.

De provincie heeft zich constructief opgesteld in de zoektocht naar de nieuwe kazerne, vanwege het geopolitieke belang, omdat we een defensievriendelijke provincie willen zijn maar ook vanwege economische belangen (werkgelegenheid voor ruim 1000 mensen).

Door de provincie is vanaf het begin af aan als voorwaarde gesteld dat verlies en verstoring van natuur wordt gecompenseerd, dat de kazerne landschappelijk wordt ingepast en er een investering plaatsvindt in omgevingskwaliteit die in verhouding staat met de nieuwe kazerne. Deze onderwerpen zijn opgenomen in het bestuurlijk akkoord uit 2024 en worden momenteel nader uitgewerkt.

Qua stikstof is maatwerk nodig, waarbij wordt samengewerkt met de bevoegde gezagen van onze provincie en de provincie Zeeland. Er wordt ook rekening gehouden met effecten het Natura2000-gebied Grenspark Kalmthoutse Heide in Vlaanderen. De provincie blijft zich uiteraard maximaal inzetten voor het behartigen van de provinciale belangen.

Datum
5 oktober 2026
Documentnummer
GS: 6374843
PS: 6408809

Kernboodschap:

1. *De provincie Noord-Brabant werkt samen met Defensie, het Rijksvastgoedbedrijf en de gemeenten Roosendaal en Rucphen aan de realisatie van een nieuwe, toekomstbestendige kazerne voor het Korps Commandotroepen (KCT) aan de Antwerpseweg bij Nispen. Het project is nodig vanwege de groei van het KCT, de verouderde huidige huisvesting en de behoefte aan betere veiligheid en geconcentreerde trainingsfaciliteiten.*
   Op het terrein komen onder meer legeringsgebouwen, sportfaciliteiten, schietfaciliteiten, waaronder een Close Quarter Battle-schiethuis waardoor schietgeluid sterk wordt gereduceerd, en een munitiebunker met kleine zonering.

   Naast bovenstaande ontwikkeling is opdracht gegeven aan een extern bureau om het proces van grondoverdracht/-verkoop van de huidige Engelbrecht van Nassaukazerne te onderzoeken. Naar verwachting zal het Korps Commandotroepen in 2037 naar de nieuwe kazerne verhuizen en daarna is het terrein van de Engelbrecht van Nassaukazerne onderdeel van een binnenstedelijke herontwikkeling van Roosendaal. De provincie heeft hierin geen directe rol, maar denkt mee om het proces van de overdracht zo goed en efficiënt mogelijk in te richten.

2. *De provincie ondersteunt de komst van de nieuwe kazerne vanwege het nationale veiligheidsbelang, de economische betekenis en de versterking van de positie van Noord-Brabant als defensievriendelijke provincie. Tegelijkertijd bewaakt de provincie haar belangen op het gebied van natuur, landschap, leefomgeving en bereikbaarheid. Daarom zijn afspraken gemaakt over natuurcompensatie, landschappelijke inpassing, omgevingskwaliteit en een zorgvuldige ontsluiting.*
   In de afgelopen 2 jaar zijn diverse onderzoeken verricht, is een participatietraject gestart en is het Rijksvastgoedbedrijf gestart met het ontwerpen van het kazerneterrein. Ook lopen er nog gesprekken tussen grondeigenaren en Defensie. Voor de realisatie is circa 91 hectare nodig, inclusief landschappelijke inpassing en ontsluiting.

   Periodiek vinden bewonersbijeenkomsten plaats en ook de (nieuwe) gemeenteraden van Roosendaal en Rucphen zijn betrokken en bijgepraat. Bewoners hebben zorgen geuit over de toename van verkeer, geluid en het uitzicht op de omheining van de nieuwe kazerne. Defensie neemt deze zorgen mee bij de verdere uitwerking van de plannen.

   Het ontwerp-projectbesluit en de milieueffectrapportage liggen tussen 31 augustus 2026 en 12 oktober ter inzage. Belanghebbenden kunnen hiertegen een zienswijze indienen.

3. *De planvorming, onderzoeken, participatie en grondverwerving zijn in volle gang. De komende periode staat in het teken van de ruimtelijke procedure, verdere uitwerking van het ontwerp en het oplossen van aandachtspunten zoals stikstof, netcongestie, verkeer en zorgen van omwonenden. De vaststelling van het rijksprojectbesluit staat gepland voor 2027; ingebruikname van de nieuwe kazerne is voorzien in 2037.*
   Op de gronden van de nieuwe kazerne is op 16 april 2024 een voorkeursrecht gevestigd met als doel het eigendom van de gronden te verwerven.

   In opdracht van het ministerie van Defensie onderhouden twee rentmeesters frequent contact met de grondeigenaren en hun zaakwaarnemer. Het gaat binnen het nieuwe kazerneterrein om vier private grondeigenaren. Daarnaast is er met een vijfde private grondeigenaar contact omdat zijn grond grenst aan het projectgebied en deze is nodig voor de aan te leggen ontsluitingsweg. Over die ontsluiting op de N262 en de aanleg van een eventuele rotonde vindt overleg plaats tussen de provincie en het Rijksvastgoedbedrijf. Ook zijn er contacten met niet-private grondeigenaren: het Waterschap Brabantse Delta, Staatsbosbeheer en Enexis.

   Op 16 juli 2026 is voorkeursrecht gevestigd op twee (extra) percelen die zijn toegevoegd aan de projectlocatie. Door o.a. aangescherpte veiligheidseisen van de perimeter is extra ruimte nodig gebleken. Het totale terrein, inclusief inpassing en ontsluiting, heeft een omvang van ca. 91 ha. In eerste instantie wordt gestreefd naar minnelijk verwerving o.b.v. marktwaarde, daarna minnelijke verwerving o.b.v. volledige schadeloosstelling en in een uiterste geval onteigening o.b.v. volledige schadeloosstelling. Hiertoe worden taxaties uitgevoerd.

Consequenties

De realisatie van de nieuwe kazerne heeft vooral gevolgen voor Noord-Brabant (en in beperkte mate Zeeland en Vlaanderen) door de benodigde ruimtelijke inpassing, natuur- en stikstofvraagstukken, infrastructuurmaatregelen en afstemming met Defensie, waarbij provinciale belangen zoals natuur, landschap en bereikbaarheid moeten worden geborgd.
De provincie Noord-Brabant heeft geen formele besluitvormende rol bij het rijksprojectbesluit, maar is betrokken vanwege haar verantwoordelijkheid voor gebiedskwaliteit, natuurcompensatie, ontsluiting (N262), stikstofeffecten en regionale economische belangen; Zeeland is betrokken vanwege mogelijke stikstofeffecten en afstemming rond Natura 2000.

Europese en internationale zaken

De gemeente Essen (net over de grens in België en nabij de planlocatie) wordt actief geïnformeerd over de voortgang van het project.

Datum
5 oktober 2026
Documentnummer
GS: 6374843
PS: 6408809

Communicatie
Er vindt geen actieve communicatie plaats los van vermelding van deze statenmededeling op de openbare besluitenlijst.

Vervolg
De vaststelling van het rijksprojectbesluit is voorzien in het eerste kwartaal van 2027. De bouwvoorbereidingen lopen tot 2029, daarna volgt het bouwrijp maken van de projectlocatie, aanleg kabels, leidingen, aanleg wegen, e.e.a. afhankelijk van de verwerving van de gronden en thematische zaken zoals stikstof en netcongestie. De bouw start rond 2030 en duurt ongeveer 6 jaar, de oplevering is gepland in 2036 en de verhuizing en ingebruikname in 2037.

Bijlagen
Er zijn geen bijlagen

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter, de secretaris,

mr. I.R. Adema drs. G.H.E. Derks MPA